

HLF BRISKEBY
kompetansesenter as

Simulering av hørselstap

En CD med ulike varianter av hørselstap

Vi ønsker å lage en CD med norske lydfiler som simulerer hørselstap i forskjellige situasjoner. CDen ønsker vi å bruke i foredrag og ellers på arenaer der det er viktig å formidle at et hørselstap ikke bare er å høre lavere, men oppleves forskjellig fra person til person.

Bakgrunn for prosjektet

HLF Briskeby er et landsdekkende rehabiliterings- og kompetansesenter for hørselshemmede. Gjennom tilpasningskurs, forelesninger og erfaringsutveksling får hørselshemmede nye mestringsstrategier til å møte utfordringene på. Ved siden av kursvirksomhet, holder vi også en rekke foredrag i andre fora, for eksempel i Petroleumsindustrien, Aluminiumsindustrien, for lærere, for spesialpedagogikk studenter, for fagfolk i helseforetak, for kommunale virksomheter som demensutvalg, sykehjem, hjemmesykepleie osv.

Vår erfaring er at selv med gode foredrag og visuell informasjon om hørselstap og dets konsekvenser **er det behov for et konkret informasjonsverktøy som illustrerer og tydeliggjør vanskene på en helt spesielt god måte, nemlig simulering av hørselstap**. Det foreligger en generell misforståelse i samfunnet om at nedsatt hørsel er å høre lavere. Slik er ikke virkeligheten for hørselshemmede og dette er en stor del av problemet med å få forståelse hos familie, kollegaer og øvrig nettverk. Gode lydeksempler gjør at normalthørende virkelig får «ørene opp» når man hører hvordan et hørselstap kan oppleves. En simulerings CD blir altså en skikkelig *øreåpner*..

Det finnes lydeksempler på diverse nettsider som kan brukes i informasjonssammenheng, men de gir ikke alltid det bilde vi ønsker å formidle. Det gir for eksempel ingen optimal informasjon å spille av et lydeksempel av et mekanisk hørselstap når vi ønsker å formidle et nevrogen hørselstap, fordi det oppleves forskjellig.

Hørselstap oppfattes forskjellig fra person til person, og vårt mål er at CDen vi skal lage har en stor meny med hørselstapsvarianter å ta av, slik at vi til enhver tid kan spille av det hørselstapet som er relevant for å informere best mulig. Eksempelvis spiller vi simulering av støyrelaterte hørselstap, med og uten tinnitus når vi skal snakke for ungdom, og for ansatte i pleie og omsorg vil vi spille av typiske aldersrelaterte hørselstap osv.

Vi har til nå brukt lydeksempler fra en dansk CD, men det har vært et minus at vi ikke har noe tilsvarende på norsk. Vi mener derfor det er på tide å lage en norsk utgave med lydeksempler som vi lett kan plukke fra og benytte i foredragene.

En slik cd vil også gjøre informasjonen lett tilgjengelig for andre som ønsker å formidle informasjon om hørselstap, for eksempel for likemenn og hørselskontakter i kommunene. På denne måten vil man kunne spre informasjonen også utenfor foredrag av fagfolk.

Prosjektets mål

Vi skal lage en CD med eksempler på en rekke ulike hørselstap i forskjellige lydombgivelser.

Det overordnede målet er å få normalthørende til å forstå hvordan hørselshemmede kan ha det i en kommunikasjonsammenheng, og gjennom dette informere om betydningen av å etablere et så godt lyttemiljø som mulig.

Prosjektet skal gjennom CDen gi mulighet for alle som måtte ønske det til å plukke fra en fyldig liste med lydsimuleringer, for å gi et så pedagogisk riktig bilde som mulig i enhver hørselssammenheng. Lydeksempelene skal være norsk tale, med og uten tinnitus og omgivelserstøy.

I første omgang skal CDen brukes og gjøres kjent på våre mange kurs for hørselshemmede, men den skal også brukes i alle utadrettede arbeidsoppgaver vi har. Vi har foredrag i mange forskjellige fora, og cd'en vil være et fast innslag her.

Hørselstapsimuleringene skal tilrettelegges slik at det er lett å plukke relevante lydutt fra CDen, og alt skal være tilgjengelig på Briskebys og HLF's hjemmesider.

Prosjektets målgrupper

- Hørselshemmede, som ønsker å formidle «sitt» hørselstap til venner, familie, arbeidskollegaer og øvrig nettverk, slik at de forstår betydningen av å bidra til bedre kommunikasjon
- Hørselshemmedes venner og familie, som ønsker å forstå hvorfor man noen ganger hører greit, og andre ganger ikke oppfatter noe
- Hørselshemmedes arbeidskollegaer, som ønsker å forstå hvorfor den hørselshemmede kollegaen ikke alltid oppfatter viktige beskjeder
- Ansatte i pleie og omsorgssektoren, slik at de kan forstå betydningen av å bruke hørselsteknisk utstyr der det finnes, og arbeide for at det kommer på plass og virker

Samarbeidspartnere

Vi vil med dette prosjektet få et profesjonelt firma til å lage lydfiler for oss, som gjør det enkelt å bruke, samt har informasjonsverdi i alle sammenhenger. Det er svært viktig at lyden er så god og riktig som overhodet mulig.

Vi har etablert et meget godt samarbeid med film- og lydelskapet Toftenes Multivisjon as, som tidligere har, med midler fra ExtraStiftelsen laget filmene Null sus (2008) og Glem det(2012). Vi ønsker å benytte selskapet fordi de nå har en meget god forståelse av hørselstap og konsekvensene av det.

Gjennomføring

Vi ønsker en CD med en rekke lydseksempler. Vi vil spille inn noen minutter med norsk tale slik normalthørende oppfatter det. Dette blir da en referanse og når det legges inn ulike hørselstap over samme tale, kan en lett høre forskjellen. Det legges også inn tinnitus, og omgivelsesstøy. Dette gjøres med mange forskjellige typer hørselstap. Det samme gjøres også med musikkstykker. På denne måten blir det lett for normalthørende å forstå hvordan en hørselshemmet kan ha det, og hvor slitsomt det kan være å kommunisere med hørselstap.

- Prosjektleder utvikler og leverer i samarbeid med prosjektgruppa en lang og komplett liste over ønskede lydssimuleringer til Toftenes Multivisjon as, som gjennomfører opptakene.
- Prosjektleder utarbeider et cover med litt informasjon, slik at en kan spille av lydseksemplene uten fagfolk tilstede

Utdrag fra den detaljerte listen :

Type hørselstap	Kompliserende faktor	Kompliserende faktor	Kompliserende faktor
Typisk aldersrelatert hørselstap tale	I fest støy		Med tinnitus
Stort støy tap tale	I fest- støy og bakgrunnsmusikk	Med tinnitus	Med bil-støy(mange har problemer med å høre i bil)
Middels mekanisk hørselstap tale (for eksempel barn med mellomøreproblemer)	Med omgivelsesstøy		
Medfødt nevrogen hørselstap, tale	I fest –støy	med tinnitus	I møtesituasjoner uten forsterkning og mikrofon
Stort hørselstap, tale	I fest-støy	med tinnitus	
Stort hørselstap, musikk	I fest-støy	med tinnitus	

Når CDen er ferdig vil den umiddelbart bli tatt i bruk på våre kurs, og den vil gjøres tilgjengelig for kursdeltakerne der. De skal legges ut til salg på HLF's og våre hjemmesider og også på You tube. Det skal dessuten være mulig å avspille de ulike lydssimuleringene fra PC.

Prosjektets samfunnsnyttige betydning

Tanken med lyd CDen er at den skal dekke de fleste kategorier hørselstap, i de fleste generelt vanskelige situasjoner for hørselshemmede. Situasjonene har vi erfart gjennom flere år i vår kontakt med hørselshemmede med ulike hørselstap. Kursdeltakere har etterlyst en slik CD som kan illustrere hvorfor det er så vanskelig å kommunisere for eksempel i bil, eller hvorfor man i noen situasjoner fungerer som normalthørende, men i andre situasjoner nesten som døv.

Ved å høre hvordan hverdagen kan arte seg for en hørselshemmet, kan CDen gjøre det enklere for omgivelsene å ta hensyn i situasjoner der lytteforholdene er vanskelige. Det vil forhåpentligvis gjøre at man anstrenger seg for å ta i bruk teleslyngeanlegget på fellesområdene, i stedet for å forklare unnfallenheten med at man har så god stemme.

CDen vil også gjøre hverdagen lettere for fagfolk som har behov for lett tilgang på norsk materiale for ethvert foredrag på mange ulike arenaer, men først og fremst vil vi den gi hørselshemmede et verktøy til å forklare eget hørselstap for familie, venner og kollegaer.

Vi har god erfaring med tidligere informasjonsfilmer vi har laget med støtte fra ExtraStiftelsen, som Null Sus fra 2008 og Glem det! fra 2012 som for øvrig er vist nesten 10 000 ganger på få måneder. Dette viser at det er et stort og udekket behov for informasjonsverktøy som på en enkel måte får «ørene opp» for tilhørerne.

En lydsimulerings-CD vil dekke et lenge følt savn i arbeidet vårt med å gjøre hverdagen lettere for landets hørselshemmede.

Fremdriftsplan

Prosjektet er ettårig

Januar	Prosjektleder utarbeider detaljert liste over lydopptak i samarbeid med filmselskapet
Februar – mai	Filmproduksjon
Juli	Ferie
August -oktober	Prøvevisninger og revisjoner
Oktober – november	Lansering/markedsføring/distribusjon
Desember	Rapport

Budsjett

Lønnsutgifter prosjektledelse 25%	kr 160 000
Lydproduksjon , mangfoldiggjøring	kr 200 000
Markedsføring, distribusjon	kr 30 000
Totalt	kr 390 000